

[Uz Sākumlapu](#) > 3 - Manas tiesības tiesas procesa laikā

3 - Manas tiesības tiesas procesa laikā

Ja esat pilngadīga persona, pārzināt jums izvirzītās apsūdzības un ir runa par vidēji smagu noziegumu, par kuru var piespriest naudas sodu vai ne vairāk kā piecus gadus ilgu brīvības atņemšanu, jūs varat izmantot procedūru ar nosaukumu „tūlītēja stāšanās tiesas priekšā iepriekšējai vainas atzīšanai”. Šajā procedūrā ir obligāti jāpiedalās advokātam. Minētās ātrās procedūras rezultātā ir iespējams saņemt vieglāku sodu.

Kurā tiesā notiks lietas izskatīšana?

Tiesas kompetence ir atkarīga no noziedzīga nodarījuma būtības un teritoriālās kompetences. Kriminālpārskumu iztiesāšana būs policijas tiesas vai vietējās, pārkāpuma izdarīšanas vietas vai jūsu dzīvesvietas tuvumā esošās tiesas kompetencē.

Mazāk smagu noziegumu (*délits*) iztiesāšana būs nodarījuma izdarīšanas vietas, jūsu dzīvesvietas vai apcietināšanas vietas tuvumā esošās krimināltiesas kompetencē.

Pārkāpuma izdarīšanas vietas, jūsu dzīvesvietas vai apcietināšanas vietas tuvumā esošā zvērināto tiesa būs tiesīga iztiesāt vidēji smagus un smagus noziegumus.

Tiesas process notiek mutiski un ir atklāta. Izņēmuma kārtā tiesas process notiks slēgti nepilngadīgu noziedznieku gadījumā vai pēc cietušā pieprasījuma izvarošanas, spīdzināšanas un nežēlīgas rīcības lietā, kuras ietvaros bija jāpiedzīvo arī seksuāla agresija.

Mazāk smagu noziegumu un kriminālpārkāpumu gadījumā lēmumus pieņem viens vai vairāki profesionālie tiesneši, savukārt zvērināto tiesa, ko veido trīs zvērināti pilsoņi un trīs profesionālie miertiesneši, pieņem lēmumus ar kvalificētu vairākumu, ko veido astoņas personas.

Vai tiesas procesa laikā var mainīt apsūdzības punktus?

Tiesā tiek izskatītas tikai aktā par procesa ierosināšanu minētās apsūdzības. Tā nedrīkst ņemt vērā citas apsūdzības.

Tomēr tiesai ir tiesības mainīt apsūdzības kvalifikāciju tiesas sēdes laikā, ar nosacījumu, ka jums tiek dota iespēja iesniegt novērojumus par jaunajam apsūdzībā. Ja šāda pārkvalifikācija nozīmē, ka ir jāņem vērā jauni fakti, jums jāpiekrīt brīvprātīgi atbildēt arī par šiem faktiem.

Francijā nepastāv vainas atzīšanas procedūra. Ir vien iespējams pirms jebkura procesa izmantot tūlītējas stāšanās tiesas priekšā procedūru iepriekšējai vainas atzīšanai attiecībā uz atsevišķiem mazāk smagiem noziegumiem. Ja esat atzinies, jūsu atzīšanās tiks apsriesta un nodota tiesnešu izvērtēšanai tāpat kā visi pārējie pierādījumi.

Kādas ir manas tiesības tiesas prāvas laikā?

Jūs klātbūtnē ir obligāta visas tiesas prāvas laikā. Pamatota attaisnojuma neesamības gadījumā jūs tiksiet tiesāts prombūtnē, izņemot, ja tiesa piekrīt pārceļt sēdi līdz jūsu atgriešanās brīdim. Bet tiesai nav pienākuma izpildīt šo pieprasījumu. Tomēr, ja jūsu advokāts ir klātesošs, viņu varēs uzklaut, un viņš varēs jūs pārstāvēt. Krimināllietā varēs izdot jūsu apcietināšanas orderi.

Francijā iespēja izmantot videokonferenci ir paredzēta tikai liecinieku, civilprasītāju un ekspertu nopratināšanai.

Ja nesaprotat tiesvedības valodu, jums administratīvā kārtā tiks norīkots tulks.

Krimināllietā advokāta līdzdalība ir obligāta. Viņa klātbūtne nav obligāta tikai mazāk smaga nozieguma un kriminālpārkāpuma gadījumā. Jūs varat mainīt advokātu tiesas procesa laikā.

Tiesas procesa laikā jums tiks dots vārds. Tomēr jums ir arī tiesības klusēt visu procedūras norises laiku. Šāda nostāja var ietekmēt maģistrātu stingro pārliecību.

Jūs nevarat notiesāt tikai tāpēc, ka esat melojis nopratināšanas laikā. Tomēr melošana ietekmēs tiesas lēmumu. Turklāt tā var apdraudēt jūsu advokāta stratēģiju.

Kādas ir manas tiesības attiecībā uz pierādījumiem, kas savākti pret mani?

Notiks sacīkstes debātes par visiem lietā apkopotajiem pierādījumiem, lai arī jūs varētu paust savu viedokli par tiem. Francijas krimināltiesībās nav paredzēti ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, un tos var iegūt jebkādos apstākļos. Tāpēc jūs varēsiet iesniegt nepieciešamos pierādījumus, jo īpaši pierādījumus, kas saņemti no privātdetektīva, ar nosacījumu, ka tie ir likumīgi.

Jūs varēsiet pieprasīt liecinieku uzklauššanu. Jūs nopratināšanas laikā varēsiet nepastarpināti vai ar advokāta starpniecību uzdot jautājumus lieciniekiem un apstrīdēt viņu liecību ar jebkādiem līdzekļiem.

Vai tiks ņemta vērā informācija par manu iepriekšējo sodāmību?

Miertiesneši iepazīsies ar jūsu sodāmības reģistra saturu. Visas procedūras garumā lietas materiāliem ir pievienots izraksts. Kompetentā tiesu iestāde, kuras rīcībā ir jūsu lietas materiāli, varēs pieprasīt, lai tai tiktu nosūtīts izraksts no jūsu sodāmības reģistra citā dalībvalstī.

Kas notiks tiesas prāvas beigās?

Jūs būsit iepriekš apspriedis prāvas iznākumu ar advokātu, ja vien būsit skaidri informējis viņu par savu situāciju. Iespējamais iznākums ir lietas izbeigšana, attaisnošana vai notiesāšana.

Notiesāšanas gadījumā ir iespējami šādi sodi:

Brīvības atņemšanas sods:

- vidēji smags vai smags noziegums – mūža ieslodzījums vai brīvības atņemšana uz noteiktu laiku. Brīvības atņemšanas uz noteiktu laiku gadījumā Kriminālkodeksā ir noteikts soda maksimālais ilgums. Tas var būt no 10 līdz 30 gadiem;
- mazāk smags noziegums – ne vairāk kā 10 gadus ilga brīvības atņemšana.

Ja minētie brīvības atņemšanas sodi nav pārsūdzami, tiem ir piemērojami atvieglojumi, piemēram, nosacīta brīvība, daļēja brīvība vai amnestija.

Citi sodi:

- Jebkurā lietā var piespriest naudas sodu, kura summu nosaka atbilstoši katram pārkāpumam.
- Mazāk smaga nozieguma gadījumā un lietā, kas saistīta ar draudu radīšanu satiksmes drošībai, var piespriest „sodu-kompensāciju”, kura ietvaros tiek atlīdzināti cietušajam radītie zaudējumi.
- Var piespriest papildu sodus. Piemēram, sabiedriskos darbus (ar jūsu piekrišanu), tiesības ierobežojošus sodus (autovadītāja apliecība u.c.), mantas konfiskāciju, iestādes slēgšanu, pilsoņa tiesību atņemšanu (tiesības balsot u.c.) vai aizliegumu parakstīt čekus. Vēl var pasludināt aizliegumu ierasties (ja esat ārzemnieks) vai aizliegumu uzturēties Francijas teritorijā.

Kāda ir cietušā loma tiesas procesa laikā?

Cietušais var piedalīties tiesas procesā vai arī iecelt pārstāvi. Viņš var atteikties no dalības tiesas procesā. Cietušais var ierosināt procesu. Tiesas prāvas laikā cietušā vai viņa advokāta klātbūtne ļaus nodrošināt viņa interešu aizstāvību un pieprasīt viņam radīto zaudējumu atlīdzināšanu.

■ Lapa atjaunināta: 26/11/2024

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas,

ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.